

Tentoonstelling
DE PROFUNDIS

Uit de diepten roep ik tot U

14 maart tot 5 april 2010
O.L.Vrouwkerk, Herent-centrum

De geschiedenis van de Onze-
Lieve-Vrouwkerk van Herent
&
Toelichting bij de kunstwerken

Teksten: Erfgoedcel Herent, M. Piot
(Geschiedenis van Herent)

Foto's: M. Van den Bosch & R. Feyens
2010

Geschiedenis van de O.L.Vrouwkerk van Herent-centrum

Het oudste gedeelte van de kerk is de vierkante Romaanse **toren** die rond 1170 in witte zandsteen werd gebouwd. Hij deed oorspronkelijk ook dienst als verdedigingstoren. De toren heeft vier verdiepingen en typische muurversieringen. Op het gelijkvloers werden tijdens de restauratie van 1900 resten ontdekt van een portaal. Dat werd toen in zijn originele toestand hersteld. De eerste verdieping met haar Romaanse rondboogvensters heeft aan de buitenkant een versiering van drie pilasters, die verbonden zijn met blindboogjes. De tweede verdieping is versierd met dubbele kolommetjes en ineengevlochten bogen. Op de derde verdieping, waar zich de klokkenkamer bevindt, treffen we Romaanse galmgaten aan met zuiltjes als versiering.

De **beuken** werden gebouwd in het laatste kwart van de twaalfde eeuw. Tijdens de godsdienstoorlogen van de

zestiende eeuw werden ze volledig vernield, maar rond 1630 in gotische stijl heropgebouwd.

Het zuidertransept, het koor, de viering en de onderbouw van het noordertransept dateren uit de periode 1230-1250. Het zuidertransept met zijn twee rondboogvensters werd gebouwd in witte zandsteen. Voor het koor werden afwisselend witte zandsteen en ijzerzandsteen gebruikt. Ook bij de spitsbooggewelven werd deze combinatie toegepast. Buiten werd het koor versierd met boogjes onder de dakrand.

In het **koor** treffen we ook het grote en mooie **roosvenster** aan. Dat werd in de achttiende eeuw dichtgemaakt omdat ervoor een groot portiekaltaar werd gebouwd. Om toch voldoende licht te krijgen, werden toen in de noord- en zuidmuur nieuwe ramen gemaakt. Een deel van de oorspronkelijke vloer ligt nu nog

in de doop- of rouwkapel, maar spijtig genoeg onder een nieuw aangebrachte stenen vloer.

De viering steunt op vier zware pijlers met gebeeldhouwde kapitelen uit ijzerzandsteen.

Omdat het zowat veertig jaar later werd gebouwd, verschilt het noordertransept van het zuidertransept. Het werd opgericht in de nieuwe bouwstijl van toen: de gotiek. De twee grote spitsboogramen getuigen daarvan.

Onder pastoor Van Velthem werd in 1724 een bakstenen gewelf boven de hoofdbeuk aangebracht.

Rond 1850 is de oude sacristie afgebroken en vervangen door een nieuwe sacristie in neo-romaanse stijl.

Tussen 1894 en 1905 werd de kerk onder leiding van R. M. Lemaire grondig gerestaureerd. Hij liet het Robustelly-orgel uit 1770 overplaatsen naar de torenkamer, waarbij het instrument drastisch werd 'aangepast'. Ook de wenteltrap naar de torenkamer en de balustrade zijn een idee van Lemaire. Het orgel werd na jaren van onderhandelen en discussiëren in 1997 gerestaureerd.

De kerk is sinds 1938 als monument beschermd.

(tekst uit 'Bijzondere gebouwen in Herent', een publicatie van Stuurgroep Erfgoed Herent)

Onze-Lieve-Vrouw-Licht-der-Blinden

Het beeld is waarschijnlijk zestiende-eeuws. Het stelt Maria voor met op de rechterarm een heel natuurlijk uitgebeeld Kindje Jezus dat reikt naar de gehalveerde druiventros in de linkerhand van Maria. Spijtig genoeg heeft men in de negentiende eeuw Maria en het Kindje met een kroon getooid. Dit werkt immers storend aangezien het beeld al een diadeem droeg op het prachtig uitgebeelde loshangende haar dat in golvende haarlokken over de schouders en de rug is

gedrapeerd.

Maria's voeten rusten niet, zoals gewoonlijk, op een draak, slang of duivel, maar op een halve-maansikkel. Deze halve-maansikkel kan een dateringselement zijn. In 1571 riep de Paus namelijk de christengemeenschap van Europa op om massaal de rozenkrans te bidden als hulp voor de legers in hun strijd tegen de Turken, die via de Balkan Centraal-Europa bedreigden. De Christenen wonnen in datzelfde jaar de zeeslag bij Lepanto. Sindsdien gold Maria als de 'overwinnares van het Turkse gevaar' en werd zij dikwijls afgebeeld staande op

een halve-maansikkel.

(naar M. Piot, Geschiedenis van Herent)

Sint-Anna-ten-Drieën

Deze gepolychromeerde houten beeldengroep stelt de Heilige Anna, Maria en Jezus voor. De H. Anna laat haar rechterhand rusten op de schouder van haar dochter, die zelf met beide handen het speelse Jezuskind vasthoudt. Het beeld dateert vermoedelijk uit de tweede helft van de zeventiende eeuw.

*(naar M. Piot,
Geschiedenis van Herent)*

Foto Mark Van den Bosch

Piëta

Deze Piëta uit kunststof en plaaster werd in 1928 opgesteld in de kerk als “Aandenken van onze helden, gesneuvelde soldaten en gemartelde burgers van de wereldoorlog 1914-1918” en de “H.Missie, gepredikt door de E.E.P.P. Passionisten ten jare 1928”.

Zoals op de sokkel vermeld, is het is een gift van de parochianen en weldoeners.

(naar M. Piot, Geschiedenis van Herent)

Roosvenster

De juiste datering van het grote roosvenster in de oostmuur van het koor is niet gekend. In 1854 liet pastoor Vercammen het glasraam aanbrenge, maar of het daarbij om een aanpassing of een volledige vervanging ging, is niet geweten.

De afbeeldingen in

dit roosvenster draaien allemaal rond het leven van Maria:

- centraal: O.L.V.-ten-Hemelopneming.
- in de zes kleinere cirkels: engelen die Maria eren.
- in de zes grote cirkels: belangrijke gebeurtenissen uit Maria's leven. In wijzerzin; de geboorte van Maria, de opdracht in de tempel, de verloving met Jozef, de boodschap van de engel, de geboorte van Jezus en de dood van Maria.
- de zes kleine puntfiguren: symbolische voorstellingen van de Heilige Drievuldigheid en van de Vier Evangelisten.

Het roosvenster werd na de Tweede Wereldoorlog door Lou Asperslag gerestaureerd.

(naar M. Piot, Geschiedenis van Herent)

UITNODIGING

De Erfgoedcel van de Gemeente Herent stelt van 11 tot 19 september 2010 de kerkschatten van de O.L.Vrouwkerk tentoon. Hartelijk welkom.

hannah
hannah

Mechelsesteenweg 361
3020 Herent

e-mail: hannah@hannah.be

web: www.hannah.be

tel.: 016 23 85 74